

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.381/2018/13.szám

A Szegedi Ítéltábla a **pártfogó ügyvéd neve (címe)** által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – a dr. Pokker Zoltán ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** szám alatti lakos I. rendű és az OBH által képviselt **II.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2016. november 9. napján kelt 15.P.20.498/2016/10. számú ítélete ellen a felperes részéről 11., 14. és 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 15.000,- (Tizenötezer) forint másodfokú eljárási költséget.

A pártfogó ügyvéd díjának viselésére a felperes köteles.

A le nem rótt 48.000,- (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes és perben nem álló gyermeke, **(személy neve)** előbb **(város 1 neve)**-n, majd **(város 2 neve)**-n laktak a felperes édesanyjával együtt. A köztük a közös ingatlanhasználat miatt kialakult konfliktusok miatt a felperes és gyermeke 2009. januárjában az I. rendű alperes közreműködésével kiköltözött az ingatlanból.

Ezt követően **(személy neve)** személyhez fűződő jogai megsértésére hivatkozással keresetet nyújtott be jelen per I. rendű alperese ellen. Az eljárás a II. rendű alperesi törvényszék előtt 4.P.20.074/2014. számon folyt. Keresetében a jogsértés megállapításán túl 5.000.000,- Ft nemvagyonai kár megtérítését igényelte, amit azzal indokolt, hogy az I. rendű alperes 2009. január 6-án őt bántalmazta, nagyanyja ingatlanából gyakorlatilag kilakoltatta, emiatt tanulmányai folytatása elnehezült, egészsége megrendült, azóta is pszichiátriai kezelésekre jár. A 2014. április 9-én

megtartott tárgyaláson az I. rendű alperes a következő kijelentéseket tette, melyeket a bíróság a jegyzőkönyvben rögzített: „**(személy neve)**-vel mindig voltak problémák. A saját tanárának is meghirdette olcsó pénzért az új házát, ezért kellett elmennie az iskolából. Pszichológiai kezelésre kellett hordani **(város 3 neve)**-re már kiskorában is. Ezt onnan tudom, hogy én is voltam velük. Ennek az lehetett az oka, hogy az anyja mindig verte slaggal./../ A mamát végig terrorizálta **(személy neve)**. Például ha hideg volt, nem akart kimenni pisilni, hanem belepisilt a mama virágjába vagy egy üdítőitalos üvegbe és odaadta a mamának, hogy nesze mama, üdítő. Volt, hogy kihúzta alóla a széket, és elesett a mama, és szétrepedt a feje, kórházba kellett mennie. Rendszeresen verték, azért kellett elmenniük.” A II. rendű alperes 81. számú ítéletével a keresetet elutasította.

A fenti kijelentésekre alapítottn **(személy neve)** a II. rendű alperes előtt újabb keresettel élt, melyben kérte megállapítani, hogy az I. rendű alperes e valótlan tényállításokkal jóhírnevét, becsületét és emberi méltóságát megsértette, egyben sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni. A **(II.rendű alperes neve)**10.P.21.336/2014/33. számú ítéletével a keresetet elutasította, döntését a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.547/2015/3. számon helybenhagyta.

A tárgyaláson tett kijelentés miatt a felperes gyermeke – majd később a felperes is – magánindítványt terjesztett elő rágalmazás vétsége miatt. Mivel a két magánvádló a vádat ejtette, a büntetőeljárást a bíróság megszüntette.

A felperes keresetében kérte megállapítani, hogy az I. rendű alperes a becsülethez való jogát megsértette, melyre figyelemmel 400.000,- Ft sérelemdíjban kérte marasztalni. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy a II. rendű alperes megsértette a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, ezért tőle 200.000,- Ft sérelemdíjat igényelt. Arra hivatkozott, az I. rendű alperes valótlanul állította róla, hogy állandóan verte az édesanyját. A II. rendű alperes jogsértő magatartását abban látta, hogy az ügyben eljáró bíró a jogsértő I. rendű alperesi nyilatkozatot tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalta.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az I. rendű alperes álláspontja szerint a tárgyalási nyilatkozatával személyiségi jogot nem sértett, amit alátámaszt a Szegedi Ítéltábla 2015-ben született jogerős ítélete is.

A II. rendű alperes pedig azzal érvelt, hogy a felek tárgyalási nyilatkozatának jegyzőkönyvbe foglalása jogszabályi kötelezettsége, amely jogsértő magatartásnak nem minősülhet.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest 30.000,- forint perköltség megfizetésére. Határozatának indoklásában leszögezte, a felperes gyermeke részben a jelen perben kifogásoltakkal egyező kijelentések miatt indított pert az I. rendű alperessel szemben, melyben a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.547/2015/3. számon hozott jogerős ítéletet. A másodfokú bíróság ítéletének indoklásában kifejtette, a személyiségi jogsértés megállapítása az egyéb feltételek fennállása esetén is csak akkor történhet meg, ha a kifogásolt magatartás jogellenes, amit viszont nem talált megállapíthatónak. Rámutatott, az alperes a felperes gyermekével szemben a perbeli védekezés jogát rendeltetésszerűen gyakorolta, az általa előadottak indokolatlanul bántónak, sértőnek nem tekinthetők és az sem állapítható meg, hogy ezekkel szándékosan valótlan tényeket közölt volna. Jelen eljárásban ugyanakkor nem a felperes gyermeke, hanem a felperes érvényesített személyiségvédelmi igényt, amelynek elbírálása, megítélése a másik perrel teljes mértékben megegyezik, hiszen az igény azonos tényből, az I. rendű alperes ugyanazon mondataiból ered, jelen per felperese semmilyen új tény, körülményt nem jelölt meg. Nem hivatkozott olyan többlet tényállási elemre, illetve új jogi álláspontra sem, amelyek a Szegedi Ítéltábla által már kifejtettek jelen perre való alkalmazhatóságát kizárnák, vagy akár csak kétséggé tennék.

A két évvel későbbi igényérvényesítést sem tudta megfelelően megmagyarázni, arra kellő indokul a fia által indított per végeredményének bevárása sem szolgál. Ha a sérelmezett tényállítás valóban

annyira jelentős sérelmet okozott volna számára, a perindítással nyilvánvalóan nem várt volna ilyen hosszú ideig.

A II. rendű alperes kifogásolt magatartását illetően rámutatott, a bíróság törvényben meghatározott kötelezettsége az, hogy a felek nyilatkozatait jegyzőkönyvbe foglalja, ennek tett az eljáró bíróság jogszerűen, az eljárási szabályokat betartva eleget. Megjegyezte, a tisztességes eljáráshoz való jog nem tekinthető egyben személyiségi jognak is.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan megváltoztatását és az alperesek kereset szerinti marasztalását kérte. Elsődleges fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú ítélet tévesen hivatkozott res iudicata fennálltára, mivel a korábbi és jelenlegi felperesek személye nem azonos. A továbbiakban véleménye az volt, a bíróság bizonyítási eljárás lefolytatása és a Pp. 3. § (3) bekezdésére történő figyelmeztetés nélkül nem hozhatott volna ítéletet, ezek hiánya a tisztességes eljárás követelményét sérti. Hangsúlyozta, a **(II.rendű alperes neve)** előtti eljárásban a felperes nem volt peres fél, de akkor sem állná meg a helyét az elsőfokú bíróság hivatkozása a Szegedi Ítéltábla korábbi ítéletére, ha az lett volna, mert a felek a Ptk. 4. § (1) bekezdése alapján jóhiszemű eljárásra kötelesek. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét is megszegte, más eljárásban hozott ítélet szövegének beemelésevel ennek nem tesz eleget. Kifogásolta a megállapított perköltség összegét is, amely álláspontja szerint eltúlzott.

Az I-II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték helyes indokaira figyelemmel.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítéltábla kifejtett jogi érveivel is egyetért.

A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki:

Téves az a fellebbezési érvelés, hogy az elsőfokú bíróság ítélt dologra (res iudicata) hivatkozva utasította el a keresetet. Amennyiben ilyen ok fennállna, az ügyet nem érdemben, ítélettel kellett volna eldönteni, hanem a per megszüntetésének lett volna helye a Pp. 157. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 130. § (1) bekezdés d) pontja alapján. Az elsőfokú ítélet jogi indokolása azonban csupán arra utal, hogy a felperes keresetében nem adott elő olyan többlet tényállási elemet, amely indokolta volna a Szegedi Ítéltábla korábbi, Pf.II.20.574/2015/3. számú jogerős ítéletében elfoglalt jogi állásponttól való eltérést, melyben ugyanazt az I. rendű alperesi perbeli vallomást értékelte azzal a különbséggel, hogy annak a felperes gyermeke szempontjából releváns részeit vizsgálta. Jogi okfejtései azonban kétségtelenül jelen perben is irányadóak.

A felperes keresetében elsődlegesen azt sérelmezte, hogy az I. rendű alperes tárgyaláson tett nyilatkozatában olyan kijelentést tett, mely személyiségi jogait sértette. A személyiséget érintő közléseket a Legfelsőbb Bíróságnak (Kúria) a sajtóhelyreigazítási perekre megfogalmazott, de ebben a részében az általános személyiségvédelmi perekre alkalmazandó PK 12. számú Kollégiumi Állásfoglalása szerint a maguk egészében kell vizsgálni, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni. Annak vizsgálatakor, hogy a konkrét magatartások személyiségi jogi sérelmet valósítottak-e meg, a közlés körülményeit is értékelni kell. Ezért lényeges, hogy a kereset tárgyává tett közlés az I. rendű alperessel szemben indított személyiségvédelmi perben a perbeli védekezés részeként került előadásra a részéről. Az

ilyen esetkörre is irányadó, hogy az egyébként a törvény védelme alatt álló személyiségi jogok (Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdés) megsértésére csak akkor kerülhet sor, ha a jogsértőként állított magatartás jogellenes. Ezt a jogellenességet az I. rendű alperes magatartása kapcsán annak tükrében kellett tehát vizsgálni, hogy nyilatkozata polgári perben, annak tárgyalásán hangzott el, olyan eljárásban, ahol az I. rendű alperes szintén alperesi pozícióban volt.

A perindítás a magánjogi jogviszonyokban kialakult érdemi konfliktusok kezelésének jogállami eszköze, melynek sajátossága, hogy abban a felperes valamely jogát, illetőleg jogos érdekét érvényesíti, míg az alperes – akivel szemben az eljárást a felperes megindította – a követeléssel szemben védekezik. Mindkettejüket azonos eljárási jogok és kötelezettségek illetik illetőleg terhelik, köztük az, hogy jogi álláspontjukat kifejtsék, illetőleg az ellenérdekű fél lényeges állításaival kapcsolatosan véleményt nyilvánítsanak, tényt adjanak elő. E jogok gyakorlása során lehetséges, hogy az ellenérdekű félre nézve kijelentéseik sértőek, illetőleg alkalmasak lehetnek társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, ezáltal személyiségi jogainak – köztük becsületének és jóhírnevének – megsértésére. Az ilyen jogi helyzetben az egyik peres fél tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoga összeütközésbe kerülhet az ellenérdekű fél valamely személyiségi jogával. Ezekre az esetekre is irányadónak kell ezért tekinteni az Alkotmánybíróság alapjogi kollízió esetére kifejtett álláspontját: az egyik alapvető jog védelme és érvényesülése akkor teheti jogszerűvé egy másik alapvető jog megsértését, illetve korlátozását, ha ez feltétlenül szükséges, azaz az adott alapjog érvényesülése és védelme más módon nem érhető el, továbbá ha a korlátozás, illetve az okozott sérelem arányban áll annak hasznával, az elérni kívánt cél fontosságával (39/2007. (VI. 20.) AB határozat).

Mindezek alapján levonható az a következtetés, hogy ha az alperes a vele szemben érvényesített igény kapcsán a perben rendeltetésszerűen gyakorolja jogait, ennek megfelelően védekezik, és ennek során akár olyan tényelőadást tesz, akár olyan véleményt nyilvánít, amely alkalmas lehet a másik fél hátrányos megítélésére, ez számára negatív következménnyel nem járhat. A perbeli nyilatkozat csak akkor sérthet személyiségi jogot, ha az kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, továbbá ha szándékosan, rosszhiszeműen állít valótlan tényt. A közlés tényállításkénti értékelése szempontjából abból kell kiindulni, hogy mindenkinek megengedett jogosultsága relevánsnak tartott tények előadása a vele szemben indított perben.

Jelen esetben az I. rendű alperes a perbeli védekezés jogát rendeltetésszerűen gyakorolta, az általa előadottak indokolatlanul bántónak, sértőnek nem tekinthetők és az sem állapítható meg, hogy a kifogásolt nyilatkozattal tudatosan valótlan tényeket közölt volna. A szöveg egyetlen része érintette a felperest: „Ennek az lehetett az oka, hogy az anyja mindig verte slaggal”. Ez egy tényből levont véleménynyilvánítás, ami az alperesi pozícióban kényszerűen védekező I. rendű alperes részéről a megengedett jogi kereteken nem mutat túl, jogszerűtlennek nem tekinthető. Helyesen állapította meg tehát az elsőfokú bíróság, hogy a kereset az I. rendű alperessel szemben alaptalan.

Egyetért az ítéletábra az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a II. rendű alperesi bíróság a Pp.-ben meghatározott kötelezettségének tett eleget a felek nyilatkozatainak jegyzőkönyvbe foglalásával (Pp. 115. § (1) bekezdés). A jogszabály pedig arra is lehetőséget ad, hogy szó szerint jegyzőkönyvezen a bíróság, ha az előadottaknak jelentőséget tulajdonít (117. § (1) bekezdés). A kifogásolt jegyzőkönyvezéssel így a bíróság semmiféle jogszabályt nem sértett meg, következésképpen mind eljárási alapjogsértése, mind az esetlegesen ezen alapuló személyiségi jogsértése kizárt.

A felperes további fellebbezési érvelése, mely a bizonyítás szükségességét, az ezzel összefüggő tájékoztatási kötelezettséget érintette, ugyancsak alaptalan. A jogvita pusztán az alapper iratai alapján eldönthető volt az irányadó jogelvekre tekintettel. További bizonyítás csak az eljárás

felesleges elhúzódását eredményezte volna. Ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy olyan bizonyítandó tény sem volt, melyről az elsőfokú bíróságnak tájékoztatást kellett volna nyújtania.

A 600.000,- Ft pertárgyértékű perben a 30.000,- Ft-os elsőfokú eljárási költség, melyet a peresztes fél köteles megfizetni, eltúlzottnak nem tekinthető, megfelel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti általános mértéknek (5 %). Mérséklésének nem volt indoka.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I. rendű alperes a másodfokú eljárásbeli jogi képviselővel felmerült költségeit megfizetni, amelyet az ítéletábra a kifejtett tevékenységgel és a pertárgyértékkel arányban állóan állapított meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján.

Az ítéletábra a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díjának viselésére a felperes köteles, míg a személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Szeged, 2018. november 27.

Dr. Kiss Gabriella s.k. . Bálint Attila s.k. . Tolna András s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró